

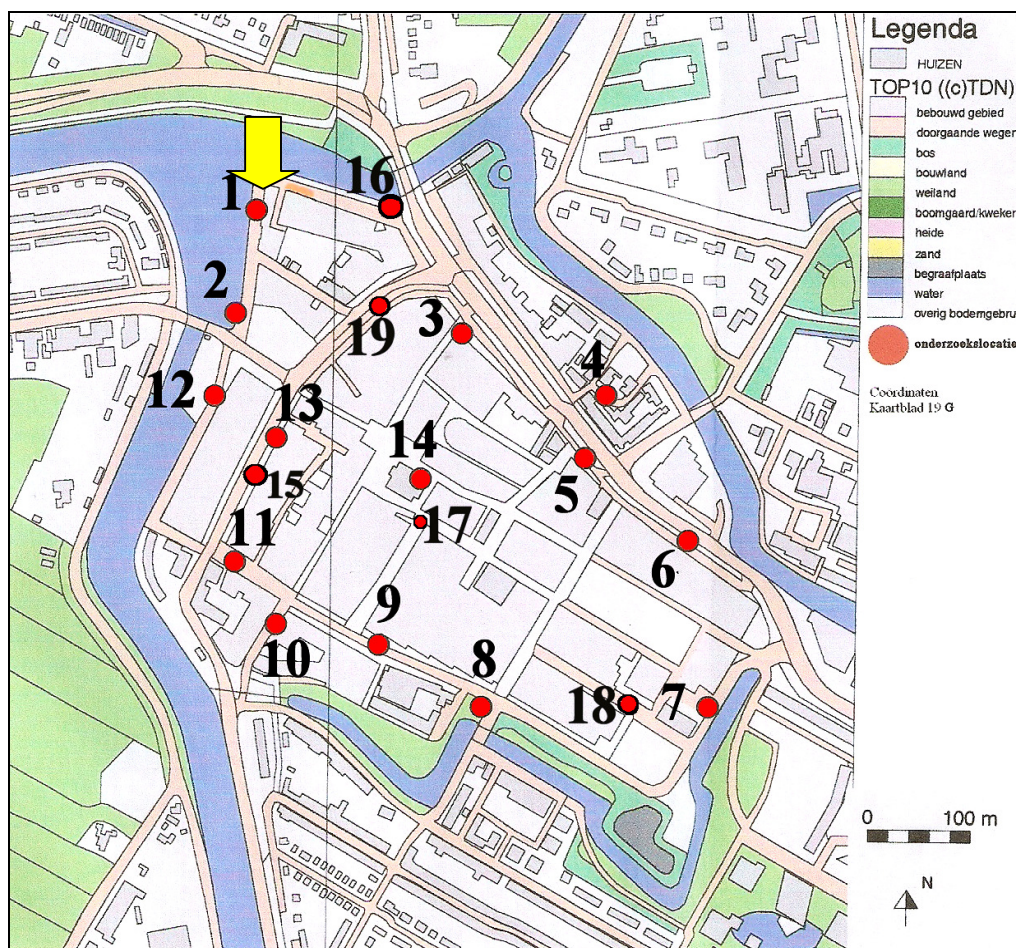
AWP-VERSLAG-WAARNEMING 2010-01-OCB

**Locatie 1
Kanaalkade
Purmerend**

**ARCHEOLOGISCHE WERKGROEP PURMEREND
Neckerstraat 11
1441 KT Purmerend**

Project AWP Purmerend 2010-01-OCB
Locatie 1 onderzoeksgebied

Administratieve gegevens van het onderzoeksgebied

Provincie	: Noord-Holland
Plaats	: Purmerend
Gemeente	: Purmerend
Toponiem	: Kanaalkade
Kaartblad	: 19G
Coördinaten	: 124916/502766
Complex	: Stads-kern binnenstad Purmerend
Periode	: Late Middeleeuwen-Nieuwe tijd
Bevoegd gezag	: Gemeente Purmerend, Mw. A.Schenk
Onderzoekmeldingsnummer ARCHIS	: (CIS-Code) 40013
Projectverantwoordelijk	: Archeologische Werkgroep Purmerend
Projectcode AWP	: 2010-01-OCB
Uitvoering veldwerk	: 2 maart 2010
Maximale diepte ontgraving	: tot 3 meter onder het maaiveld
Beheer/plaats documentatie	: Archeologische Werkgroep Purmerend
Eindbeheer	: Archeologisch depot Noord-Holland

Inleiding

De Gemeente Purmerend heeft de Archeologische Werkgroep Purmerend (AWP) gevraagd of het interessant genoeg was om de ontgravingen voor het plaatsen van ondergrondse containers in de binnenstad archeologisch te begeleiden. Deze ontgravingen zijn te kleinschalig “volgens archeologische begrippen” waardoor er géén degelijk archeologisch onderzoek hoefde plaats te vinden.

Voor de AWP een unieke kans om het bodemarchief op diverse locaties te kunnen waarnemen en vast te leggen middels fotomateriaal. Ook wegens de mogelijkheid om artefacten te kunnen verzamelen en over al deze informatie een rapport te kunnen maken heeft de AWP hiermee enthousiast in toegestemd.

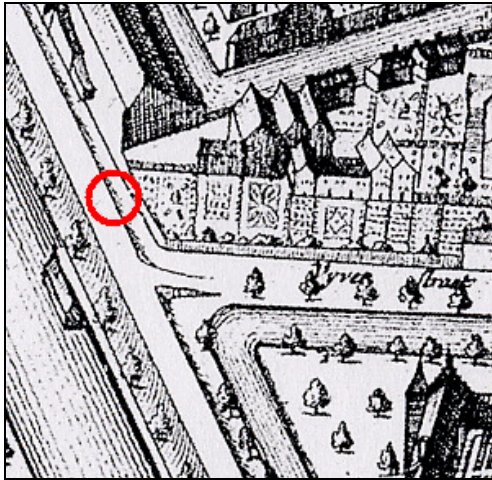
Archeologisch gezien zijn de locaties geheel onwillekeurig gekozen. Desondanks zijn er toch enkele locaties aangetroffen welke een toegevoegde of bevestigende waarde hebben aangetoond.

De AWP is van tevoren op de hoogte gesteld dat er in sommige gevallen snel gewerkt moest worden door de aannemer, welke overigens alle medewerking verleende. De AWP moest hierdoor wel vaak snel handelen met het maken van foto's, inmeten, waar het kon, of scherven rapen. In sommige gevallen was de grond te verontreinigd waardoor er nog minder onderzoek kon worden verricht. Door al deze feiten zijn niet alle gegevens naar exacte juistheid genoteerd kunnen worden maar zijn in ieder geval dan bij benadering aangegeven.

Vanwege het plaatsen van de ijzeren mal van de aannemer kon het profiel van de put in de meeste gevallen niet worden vastgelegd.

Ook al zijn deze putten niet naar archeologische maatstaven opgegraven kunnen de waargenomen en verzamelde gegevens voor de AWP en anderen waardevol zijn voor eventuele toekomstige oudheidkundige onderzoeken.

Kanaalkade - Locatie 1

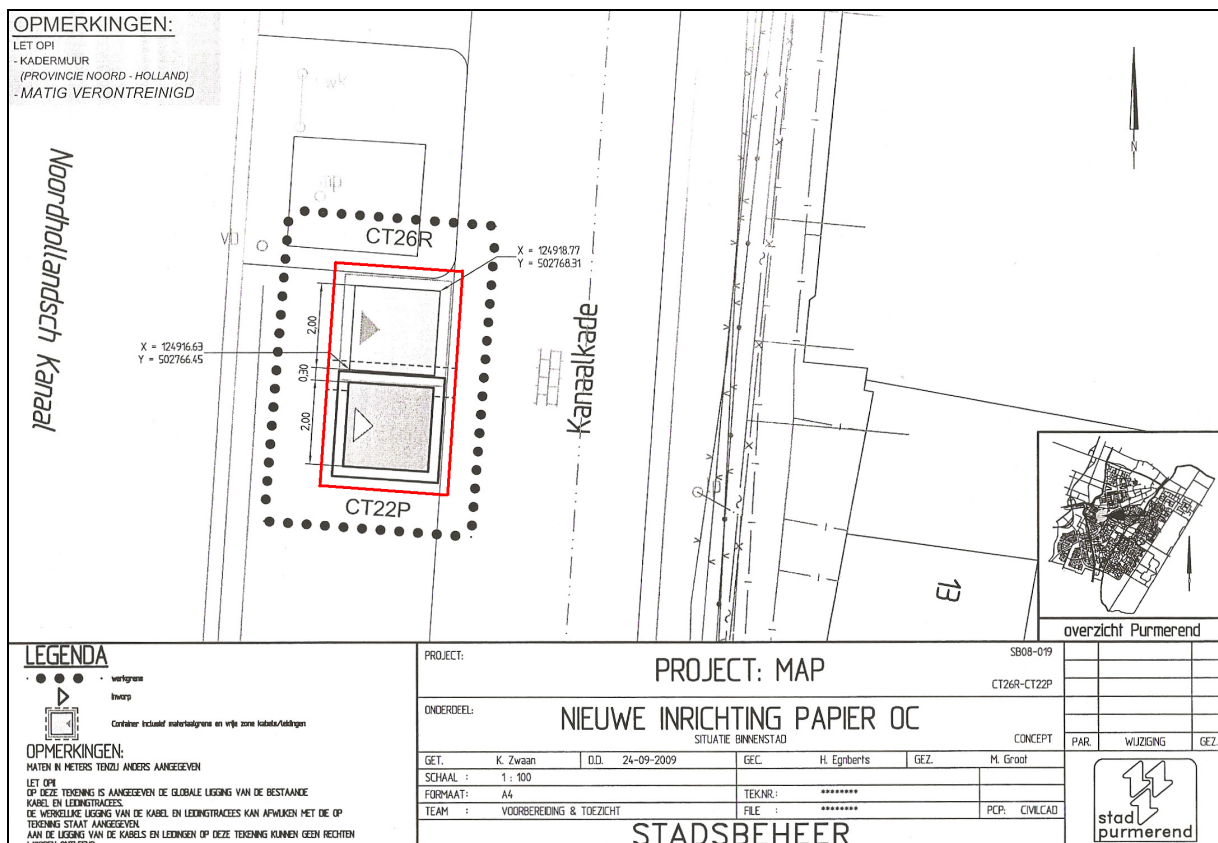

Kaart Frederick de Wit (1698)

Locatie ontgraving (2010)

Dinsdag 2 maart 2010 gestart met de ontgraving voor de plaatsing van twee ondergrondse containerbakken op de locatie kanaalkade. Coördinaten middenpunt $X=124916$ en $Y=502766$. Tegenover het huis aan de kanaalkade op nummer 12 is verdiept tot circa 3 meter onder het maaiveld. De omvang van de ontgraving betreft circa 12 m².

Waarneming

Tijdens het verdiepen van de put is zeer veel scherfmateriaal waargenomen van gebruiksaardewerk. Waar het kon zijn enkele scherven verzameld en meegenomen naar de werkruimte waar deze gereinigd zijn. Daar er niet met een metaaldetector mocht worden gewerkt in verband met de vervuiling konden er geen metalen voorwerpen worden verzameld.

(afb.1)

(afb.2)

Tot 60 centimeter diepte vanaf het maaiveld is de grond verstoord en bestaat uit een grijsachtig zanderige laag (afb.1). Hieronder bevindt zich een stortlaag (afb.2) in een aardelaag

1,70 Meter vanaf de huidige kade van het Noord-Hollandskanaal bevindt zich aan de rand van de put aan westelijke kant op 60 centimeter onder het maaiveld een voormalige kademuur (afb. 3). Deze loopt evenwijdig aan de huidige kademuur.

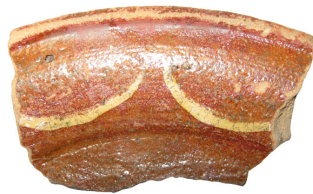
(afb.3)

Deze voormalige kademuur is gedeeltelijk intact en deels erg verstoord. Na het graven van de nieuwe put voor de containers is deze verder verstoord. De bakstenen waarvan deze vroegere kademuur is opgebouwd zijn van een rode- en geelbakkend aardewerk soort. De datering zal in de late 16^e tot en met de eerste helft van de 17^e eeuw geplaatst kunnen worden. Hoe de muur gefundeerd was kon helaas niet worden waargenomen vanwege het inzakkingsgevaar als gevolg van het instromende water waardoor de ijzeren mal geplaatst moest worden.

Bij het verder verdiepen tot drie meter onder het maaiveld zijn nog meer fragmenten aangetroffen van gebruiksvoorwerpen vanaf de tweede helft van de 16^e eeuw. Het materiaal welk is verzameld duidt erop dat hier vollediger materiaal of complete voorwerpen terecht zijn gekomen. Op circa drie meter diepte onder het maaiveld werd uiteindelijk een venige laag waargenomen.

Vondstmateriaal

Van het materiaal wat is verzameld kan een fragment van een bord hier het vroegst gedateerd worden. Het bord voorzien van een loodglazuur met op de rand enkele slibboogjes is te dateren tussen 1450 en 1550. (afb. 5)

(afb.5)

Het bord van afbeelding 6 betreft een plooibord of schaal van Italiaanse faience. In polychroom is op de spiegel een vogel weergegeven met aan de binnenzijde van de rand enkele florale motieven. Het bordje is te dateren tussen 1580 en 1640.

(afb.6)

(afb.6) Profiel

De kruik van afbeelding 7 kan in een periode geplaatst worden tussen 1550 en 1600. Dit steengoed is vervaardigd in Raeren. Rond de hals zijn een aantal medaillons geplaatst met het portret van een wildeman.

(afb.7)

één van de medaillons van afbeelding 7

Het materiaal wat hier is aangetroffen zal als ophoging of als versteviging voor de kademuur zijn aangebracht. Er is hier hoogst waarschijnlijk mee begonnen in de late 16e of vroege 17e eeuw en zal tot in de 18e eeuw hebben plaats gevonden. Het materiaal doet vermoeden dat hier enkele complete voorwerpen zijn beland zoals de grape op afbeelding 8 die nog redelijk gereconstrueerd kon worden. De resterende scherven konden hier en daar aan elkaar gepast worden. Het meeste materiaal is voornamelijk in de 17^e eeuw te dateren.

(afb.8) Grape
1625-1675

Baardmankruik
Frechen 1575-1625

Kan of Grape
1600-1650

Boven- en onderzijde fragment bord
Italiaanse Faience 1600-1650

Onderzijde fragment bord
Ligurië-Italië 1600-1650

Zoutschaaltje 1600-1650

**VONDSTENLIJST 2010-01-OCB PURMEREND LOCATIE 1
KANAALKADE - 02-03-2010**

Nr.	Omschrijving	Datering	Materiaal	Maten	Bijzonderheden
1	Steen	-	Vuursteen	Ca.8 cm.	Fragmenten afgeslagen.
2	Plavuis	1600-1700	Aw-rood	11,5 x 11 x 2 cm.	Gesleten
3	Kruik	1575-1650	Steengoed	H=ca.10 cm.	Halsfragment van baardmankruik. Frechen.
4	Kruik	1575-1625	Steengoed	Ca. 11,5 cm.	Hals/schouderfragment. Portretmedaillons op hals. Raeren.
5	Kruik	1575-1650	Steengoed	7,5 cm.	1 fragment. Wapen van Amsterdam
6	Kruik	1500-1600	Steengoed	8,5 cm.	Wandfragment
7	Kruik	1400-1500	Steengoed	7 cm.	Wandfragment
8	Knikker	1600-1700	Steengoed	Ø=1,5 cm.	Gaaf
9	Kruik	1625-1675	Steengoed	10,5 cm.	Buikfragment. Westerwald.
10	Pispot	1600-1650	Steengoed	9 cm.	Rand/wandfragment. Westerwald.
11	Kruik	1600-1650	Steengoed	7 cm.	Wandfragment. Deel van medaillon. Westerwald.
12	Bord/schotel/kom	1600-1650	Porselein	Diversen.	3 Fragmenten. Blauw op wit.
13	Tabakspijpen	1625-1800	Pijpaarde	Diversen	14x Koppen. 5x Steel.
14	Kaak (boven)	-	Bot	16 cm.	Slachtafval varken. (122)
15	Schedel	-	Bot	16 cm.	Slachtafval rund. (oogkas rechts) (57)
16	Rugwervel	-	Bot	12 cm.	Slachtafval rund. (59)
17	Onderpoot	-	Bot	7,5 cm.	Kat? (120)
18	Bekken	-	Bot	8,5 cm.	(Huisdier?) (119)
19	Koot	-	Bot	5 cm.	Slachtafval rund(58)
20	Bord	1450-1550	Aw-rood	Ca. 10 cm.	Randfragment. Slibboogjes.
21	Borden	1625-1675	Aw-rood	Diversen.	6 Fragmenten. Slibversiering.
22	Plooi bordje (i-plo-3)	1580-1640	Aw-geelbakkend	H=5,5 cm.	Spiegel-randfragment. Faience-italiaans. Op de spiegel: vogel. Polychroom. Standing.
23	Bord	1650-1675	Majolica	19,5 cm.	Spiegel. Standing. Bloemenvaas. (blauw op wit)
24	Bord (f-bor-2)	1650-1675	Faience	18,5 cm.	Spiegel en randfragment. Wapen van Amsterdam. (blauw op wit). Standvlak.
25	Bord/schotel	1650-1700	Majolica	Diversen.	6 Fragmenten. Blauw op wit. Standing. Fantasiewapen?
26	Bord	1600-1700	Faience	Ca. 21 cm.	1 Fragment. Standing. Geheel wit.
27	Bord	1600-1650	Faience-Italiaans?	Ca. 11,5 cm.	2 Fragmenten. Standing. Gestileerde bladmotieven.
28	Bord/kom	1600-1650	Aw-geelbakkend	Ca. 11 cm.	1 Fragment. Blauw fond. Standing. Ligurië
29	Borden	1600-1675	Majolica	Diversen	3 Fragmenten. Blauw op wit. (2x Polychroom)
30	Borden	1600-1650	Faience-Italiaans?	Diversen	3 Fragmenten. Blauw op wit. (1x Polychroom)
31	Wandtegel	1600-1650	Aw-rood	Ca. 8 cm.	1 Hoekfragment. Fleur de Lis. Blauw op wit.
32	Eenorige Grape	1625-1675	Aw-wit	H=ca. 13 cm.	Koperoxyde. 2 poten aanwezig. Vlakke bodem. Gelijmd. (Gegipst)
33	Grape	1600-1650	Aw-rood	Ca. 13 cm.	2 Fragmenten. Rand-schouder. Geheel bruine glazuur.
34	Grape	1625-1700	Aw-wit	Ca. 7 cm.	2 Fragmenten. Rand-schouder. Uitwendig koperoxyde. Inwendig bruin.
35	Grape	1600-1650	Aw-wit	Ca. 10 cm.	2 Fragmenten. Koperoxyde.

36	Kan	1600-1650	Aw-wit	Ca. 10,5 cm.	2 Fragmenten. Bodem. 2 Poten aanwezig. Uitwendig koperoxyde. Inwendig geel.
37	Bakpan	1600-1650	Aw-wit	Ca. 10 cm.	1 Randfragment. Koperoxyde. Uitwendig beroet.
38	Oorkom	1600-1650	Aw-wit	Diversen	2 Randfragmenten. Geheel koperoxyde.
39	Vergieten	1600-1700	Aw-wit	Diversen	2 Fragmenten. Koperoxyde.
40	Pispot	1600-1650	Aw-rood	Ca. 15,5 cm.	1 Randfragment
41	Bakpannen	1600-1700	Aw-rood	Diversen.	1x platte steel. 1x ronde-holle steel.
42	Vuurklok	1600-1700	Aw-rood	Ca. 17 cm.	Hoekfragment. Loodglazuur.
43	Vuurbak	1600-1700	Aw-rood	Diversen.	3 Randfragmenten.
44	Grapen.	1550-1700	Aw-rood	Diversen.	7 Fragmenten.
45	Zoutschaaltje	1600-1650	Aw-rood	H=3,5 cm.	1 Fragment. Standvlak. Inwendig: rand stippen (slib). Inwendig: bodem geel.
46	Oorkom	1600-1650	Aw-rood	H=5,5 cm.	1 Fragment. Inwendig bodem geel.
47	Grape	1650-1700	Aw-rood	Ca. 9 cm.	1 Fragment. Rand-schouder. Gedeelte van tekst (slib)
48	Schaal	1625-1675	Aw-rood	Ca. 7 cm.	1 Fragment. Rand uitwendig strepen (slib) inwendig slibversiering.
49	Schoen	1600-1700	Leer	B=16 cm. L=11,5 cm.	Fragment van de neus.
50	Glaswerk	1600-1700	Glas	Diversen.	Wijnfles/Medicijnfles/Beker/Vensterglas
	Opgeborgen		Vondstdoos 11	(1 t/m 50)	Totaal gewicht : 9,3 kilogram